

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/148/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010524
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6920010524.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obvineného H. H. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 16. októbra 2020, o sťažnosti námestníka okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/6/2020 zo dňa 08.10.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/6/2020 zo dňa 08.10.2020.

Rozhodujúc sám podľa § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por., § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného H. H., nar. XX.XX.XXXX v G. U., trvale bytom J. XXX/XX, G. U., prechodne bytom Y. XXX, o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 14.09.2020 z a m i e t a a podľa § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por., § 238 ods. 4 Tr. por., z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvineného H. H. p o n e c h á v a v o v ä z b e .

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného H. H. n e n a h r á d z a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 15T/6/2020 zo dňa 08.10.2020 samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por. s použitím § 76 ods. 1 Tr. por., § 79 ods. 1, 3 Tr. por., § 238 ods. 4 Tr. por. ihneď prepustil obvineného H. H. z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal námestník okresného prokurátora priamo do zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 08.10.2020 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil podaním doručeným krajskému súdu dňa 13.10.2020. Poukázal na to, že okresný súd obvineného prepustil z väzby na slobodu z dôvodu, že dňa 07.10.2020 vo veci vydal trestný rozkaz, ktorým ho uznal vinným zo žalovanej trestnej činnosti a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky s probačným dohľadom. Zároveň mu uložil povinnosť spočívajúcu v zákaze priblížiť sa k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a povinnosť podrobiť sa sociálnemu výcviku. Prepustenie obvineného z uvedeného dôvodu považuje za predčasné. Trestný rozkaz je neprávoplatný a prepustením obvineného na slobodu mu je umožnené sa priblížiť k poškodenej, ako aj k jej obydlíu, či ju aj kontaktovať.

Okresný súd mal žiadosť obvineného zamietnuť s poukazom na skutočnosti uvádzané prokurátorom v stanovisku zo dňa 17.09.2020. Sudca pre prípravné konanie inicioval predbežné šetrenie ohľadom možnosti nahradenia väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, ako aj kontrolou technickými prostriedkami, samosudca však tieto okolnosti nevzal do úvahy a obvineného prepustil bez ďalšieho z väzby na slobodu.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, pretože prepustením obvineného na slobodu sa mu umožnilo v trestnej činnosti pokračovať.

K sťažnosti sa prostredníctvom obhajcu vyjadril obvinený, a to podaním doručeným krajskému súdu dňa 14.10.2020. Uviedol, že sa s napadnutým uznesením stotožňuje, a to vzhľadom na vykonané dokazovanie. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že poškodená netrpí posttraumatickou stresovou poruchou, ani syndrómom týranej ženy, teda nie je možné ustáliť jeho vinu tak, ako je uvedené v obžalobe a trestnom rozkaze. Okresný súd však mohol do právoplatnosti trestného rozkazu, prípadne ak bude podaný odpor do riadneho rozsudku, uložiť mu obmedzujúce opatrenia. Ďalej uviedol, že stanovisko, na ktoré sa sťažovateľ odvoláva, predchádzalo znaleckému posudku, a teda vychádzalo len z výpovedí poškodenej. Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd sťažnosť zamietol a podľa § 194 ods. 3 Tr. por. mu uložil obmedzujúce opatrenia.

Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť bola dôvodne podaná.

Obvinený bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/50/2020 zo dňa 30.06.2020 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Väzba u neho začala plynúť dňa 28.06.2020 o 01.05 hod. a vykonáva v ÚVV a ÚVTOS X. X..

Podaním zo dňa 14.09.2020, postúpeným okresnou prokuratúrou súdu dňa 17.09.2020, požiadal o prepustenie z väzby na slobodu.

Dňa 02.10.2020 pod sp. zn. 1 Pv 272/20/6609-45 na neho podal námestník okresného prokurátora na okresný súd obžalobu za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm.

a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od apríla 2019 do 27.06.2020 v G. U. a v G. U., okr. G. U., spôsobil psychické a fyzické utrpenie svojej bývalej manželke Y. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. U., J.. XXX/XX, t.č. bytom G. Y.. XXX, okr. G. U. tým, že ju neustále kontroloval telefonátmi, aj viackrát do dňa, cez telefón jej rozkazoval, aby prišla domov, niekedy jej zobral telefón, vyhľadával ju po meste, keď ju následne našiel, tak sa jej vyhrážal zabitím, vyhrážal sa jej zabitím aj keď chcela od neho odísť, čo sa stále stupňovalo, bála sa ostať doma, ponižoval ju pred druhými, vulgárne ju osočoval, v niektorých prípadoch jej fyzicky ublížil tým, že ju bil rukami, pästami po hlave, záhlaví a iných častiach tela, z čoho mala bolesti hlavy, pričom ju takto fyzicky napadol aj dňa 14.06.2020 v G. Y., z dôvodu ktorého bola na lekárskom ošetrení, pričom jej podľa lekárskej správy zo dňa 14.06.2020 spôsobil ľahké zranenia, a to pomliaždenie vlasatej časti hlavy v záhlaví, distorziu krčnej chrčtice s dobou liečenia a PN do 14 dní, následne tak isto aj dňa 16.06.2020 alebo 17.06.2020, ale už na lekárskom ošetrení nebola a naposledy dňa 27.06.2020 v čase okolo 19.00 hod., keď prišla do reštaurácie I. v G. U. a oznámila mu, že pôjde s kamarátkami do pizzerie a nesúhlasila, aby išiel s ňou, ju začal udierať rukami, pästami, hlavne do oblasti hlavy, ramien, čo sa opakovalo vtedy zo 3-4 krát, na čo sa jej podarilo ujsť, pričom jej nespôsobil zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie.

Trestným rozkazom sp. zn.15T/6/2020 zo dňa 07.10.2020 bol uznaný vinným zo žalovanej trestnej činnosti a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky s probačným dohľadom. Zároveň mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k Y. H., nar. XX.XX.XXXX, na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia alebo v určenom mieste, kde sa Y. H. zdrúže alebo ktoré navštevuje, a tiež povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Proti trestnému rozkazu podal prokurátor aj obvinený odpor.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por., väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 79 ods. 1 Tr. por. ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie, alebo uplynutie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7, alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom rozhodne prokurátor.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por., ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1 <., § 241 <., § 244 < alebo § 331 ods. 1 <., najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 < alebo <, došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Formálne podmienky rozhodovania o väzbe v danom prípade boli splnené, pričom doterajšia dĺžka trvania väzby obvineného zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, aj v súčasnom štádiu konania doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie bol spáchaný, tento má znaky žalovaného zločinu, pričom zároveň existuje dôvodné podozrenie, že ho spáchal obv. H. H.. V tomto smere krajský súd poukazuje najmä na výpovede svedkyne - poškodenej Y. H., ktorá konanie obvineného podrobne popísala, a ktoré výpovede sú podporené výpoveďami svedkov, ako aj odborným vyjadrením a lekáorskými správami o jej zraneniach. Uvedený záver o dôvodnosti vedenia trestného stíhania nespochybňuje ani obvineným namietaný znalecký posudok ohľadom duševného stavu poškodenej, najmä keď z tohto okrem iného vyplýva, že u nej nebol zistený sklon ku skresľovaniu výpovedí a konfabulácii a jej výpovede je možné podľa znalkýň z psychologického hľadiska považovať za vierohodné. Ani skutočnosť, že sa u nej neprejavili príznaky „syndrómu týranej osoby“, čo obvinený v sťažnostných dôvodoch tiež namietal, pre potreby rozhodovania o väzbe nie je relevantná, pretože preukázanie tohto syndrómu nie je zákonným znakom žalovaného trestného činu. Treba pritom zdôrazniť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý má byť trestným činom.

Ani na konkrétnych dôvodoch väzby sa doposiaľ nič nezmenilo, sú rovnaké tak, ako ich ustálil okresný súd, keď rozhodoval o vzatí obvineného do väzby. Naďalej trvá dôvodná obava, že bude v trestnej činnosti pokračovať. Z hľadiska posudzovania tejto obavy sú relevantné tak závažnosť, charakter a okolnosti stíhanej trestnej činnosti, ako aj osoba obvineného, ktorý bol doposiaľ už 5. krát súdne trestaný, vo všetkých prípadoch za úmyselnú trestnú činnosť. Prvé dve odsúdenia mu síce boli zahladené, uvedená skutočnosť však súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe nebráni, aby na ne prihliadal, a to pokiaľ ide o hodnotenie jeho osoby a sklonom k páchaniu trestnej činnosti.

Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/20/2015 zo dňa 22.05.2018 za zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov s probačným dohľadom do 23.05.2020, ako aj povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Z uvedeného je zrejmé, že teraz žalovanej trestnej činnosti sa mal dopustiť aj počas určenej skúšobnej doby, teda ani hrozba nariadenia nepodmienečného trestu odňatia slobody a dohľad príslušného probačného a mediačného úradníka mu nemali zabrániť v ďalšom protiprávnom konaní.

Dôvody na väzobné stíhanie obvineného sú preto podľa názoru krajského súdu dané aj po podaní obžaloby, a na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že vo veci bol vydaný trestný rozkaz, ktorým mu bol nariadený probačný dohľad, keďže tento nie je právoplatný a pravdepodobne, v dôsledku podaných odporov, dôjde postupom v zmysle § 355 ods. 10 Tr. por. k jeho zrušeniu. Inak povedané, námestník okresného prokurátora v podanej sťažnosti správne argumentoval tým, že v prípade prepustenia obvineného z väzby na slobodu pred nadobudnutím právoplatnosti trestného rozkazu mu bude bez akýchkoľvek obmedzení umožnený priamy kontakt s poškodenou, v dôsledku čoho, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, u neho reálne hrozí, že bude v trestnej činnosti pokračovať.

Vzhľadom na žiadosť obvineného, ako aj obsah nálezu Ústavného súdu SR č. 67/2013-41 bolo povinnosťou krajského súdu zároveň skúmať, či účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka. V tejto súvislosti krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade zatiaľ u obvineného nie je možné účel preventívnej väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to s ohľadom na povahu prejednávaneho prípadu, berúc do úvahy závažnosť, okolnosti a charakter stíhanej trestnej činnosti, ale najmä s prihliadnutím na osobu obvineného, ktorý bol viackrát súdne trestaný a žalovanej trestnej činnosti sa mal dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, a to aj napriek nariadenému probačnému dohľadu. Krajský súd preto neuveril jeho sľubom, že sa vyhne kontaktu s poškodenou a na zabránenie mu v pokračovaní v trestnej činnosti vyhodnotil vyššie uvedený procesný inštitút ako nedostatočný, a to aj za prípadného uloženia mu primeraných povinností a obmedzení a nariadenia ich kontroly technickými prostriedkami.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.